

Lagmotion LM 40/2024 rd

Anne Rintamäki saf m.fl.

Lagmotion med förslag till lag om ändring av 22 j § i mentalvårdslagen

Till riksdagen

HUVUDSAKLIGT INNEHÅLL

Syftet med lagmotionen är att ändra mentalvårdslagen så att kontakterna med omvärlden för patient som vårdas på ett psykiatriskt sjukhus får begränsas, om det finns skäl att misstänka att patienten utnyttjar kontakterna för brottsliga ändamål. Samtidigt ändras mentalvårdslagen så att patientens kontakter kan begränsas med högst 90 dagar åt gången, om han eller hon misstänks utnyttja kontakterna för brottsliga ändamål.

MOTIVERING

Det är med tanke på patientens egen vård och säkerhet, andra patienters och personalens säkerhet samt skyddet av andra personers personliga integritet motiverat att begränsa mentalvårdspatienters användning av redskap och anordningar för kontakter, om patienterna misstänks för brottslig verksamhet. En komplettering av lagstiftningen för att uppnå detta ger en tydlig rättslig grund för åtgärder som förbättrar sjukhusets övergripande säkerhet och effektiviteten i patientens vård och behandling.

Bedömningen av den misstänkta brottsliga gärningen görs av förundersökningsmyndigheten. Förundersökningsmyndighet i de fall som avses i motionen är polisen.

Om patienten misstänks utnyttja kontakterna för brottsliga ändamål, är det motiverat att begränsa kontakterna längre än de 30 dagar som det föreskrivs om i den gällande lagen. Detta förebygger nya brott och bidrar därmed till en framgångsrik vård och behandling. Reformen underlättar också arbetet för den läkare som ansvarar för vården och behandlingen och för den polis som utreder fallet, eftersom nya beslut inte behöver fattas med en månads mellanrum och förundersökningen hinner slutföras utan att nya brott begås.

Begränsningen gäller endast det uttryckliga kommunikationsmedel med vilket det misstänkta brottet begås. Begränsningen kan alltså exempelvis gälla bara mobiltelefoner eller datorer med internetanslutning, om det misstänks att brott begås på säljwebbplatser.

Vi föreslår

Lagmotion LM 40/2024 rd

att riksdagen godkänner följande lagförslag:

Lag

om ändring av 22 j § i mentalvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mentalvårdslagen (1116/1990) 22 j §, sådan den lyder i lag 1423/2001, som följer:

22 j §

Begränsning av kontakter

En patient har rätt att hålla kontakt med omvärlden genom att använda telefon, sända och ta emot brev eller andra förtroliga meddelanden och andra försändelser samt genom att ta emot besök.

Patientens kontakter med omvärlden får begränsas, om kontakterna vållar allvarliga olägenheter för vården och rehabiliteringen av patienten eller för patientens säkerhet, om en begränsning behövs för att skydda någon annans privatliv eller om det finns skäl att misstänka att patienten utnyttjar kontakterna för brottsliga ändamål. Bedömningen av patientens misstänkta brott görs av förundersökningsmyndigheten.

Av de skäl som avses i 2 mom. får enstaka brev eller andra jämförbara meddelanden som patienten skickat eller som riktats till honom eller henne läsas och stoppas. För den tid begränsningen gäller får de redskap och anordningar som patienten innehar och som används för kontakterna omhändertaras av verksamhetsenheten eller användningen av dem begränsas. De brev som stoppats ska förvaras skilt från journalhandlingarna så att de kan läsas endast av dem som deltar i fat-tandet av beslutet om att de ska stoppas.

Brevväxlingen och övriga kontakter mellan patienten och de myndigheter som övervakar sjukhusets verksamhet, rättskipningsmyndigheterna och internationella organ för övervakning av de mänskliga rättigheterna får inte begränsas. Patientens kontakter med sitt rättsbiträde eller patientombudsmannen på sjukhuset får inte begränsas.

Den överläkare som ansvarar för den psykiatriska vården på sjukhuset eller någon annan ansvarig läkare ska meddela ett skriftligt beslut om en sådan begränsning av kontakter som avses i 2 mom. Innan beslutet fattas ska patienten beredas tillfälle att höras. Även andra parter som sjukhuset känner till ska i mån av möjlighet beredas tillfälle att höras. I beslutet ska anges orsaken till begränsningen, vem begränsningen gäller, hurdana kontakter begränsningen gäller och i vilken omfattning den genomförs. Ett beslut om begränsning ska gälla för en bestämd tid, högst 30 dagar åt gången. Om förundersökningsmyndigheten misstänker att patienten utnyttjar kontakterna för brottsliga ändamål, får beslutet om begränsning gälla högst 90 dagar åt gången.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagmotion LM 40/2024 rd

Helsingfors 13.11.2024

Anne Rintamäki saf
Merja Rasinkangas saf
Pia Sillanpää saf
Mikko Polvinen saf
Jari Ronkainen saf
Minna Reijonen saf
Jari Koskela saf
Sheikki Laakso saf
Jorma Piisinen saf
Petri Huru saf
Rami Lehtinen saf
Sara Seppänen saf
Miko Bergbom saf
Ritva Elomaa saf
Joakim Vigelius saf
Timo Vornanen tv
Mikko Lundén saf
Jani Mäkelä saf
Juha Mäenpää saf
Mira Nieminen saf
Kaisa Garedeu saf
Juho Eerola saf
Hannu Hoskonen cent
Sami Savio saf
Pekka Aittakumpu saf
Marko Kilpi saml
Jouni Ovaska cent
Mauri Peltokangas saf
Ville Valkonen saml
Karoliina Partanen saml
Peter Östman kd
Hanna-Leena Mattila cent
Markku Siponen cent
Heikki Autto saml
Tomi Immonen saf
Oskari Valtola saml
Ville Vähämäki saf
Veijo Niemi saf
Ben Zyskowicz saml
Mats Löfström sv
Seppo Eskelinen sd
Marko Asell sd
Päivi Räsänen kd
Mika Poutala kd

Lagmotion LM 40/2024 rd

Vesa Kallio cent
Mari Kaunistola saml
Helena Marttila sd
Arja Juvonen saf
Anders Norrback sv
Antti Kangas saf
Teemu Kinnari saml
Jaana Strandman saf
Teemu Keskisarja saf
Vilhelm Junnila saf
Mia Laiho saml
Tuomas Kettunen cent
Lotta Hamari sd
Antti Kurvinen cent
Laura Huhtasaari saf
Saku Nikkanen sd
Janne Jukkola saml
Juha Hänninen saml
Christoffer Ingo sv
Mikko Ollikainen sv
Paula Werning sd
Ari Koponen saf
Joonas Räsänen sd
Sari Tanus kd
Markku Eestilä saml
Olga Oinas-Panuma cent
Anne Kalmari cent
Timo Mehtälä cent
Sakari Puisto saf
Eerikki Viljanen cent
Sanna Antikainen saf
Hanna Kosonen cent
Aino-Kaisa Pekonen vänst
Ilmari Nurminen sd
Kim Berg sd
Milla Lahdenperä saml
Noora Fagerström saml
Mikko Savola cent
Aki Lindén sd
Pauli Aalto-Setälä saml
Johanna Ojala-Niemelä sd
Onni Rostila saf
Anna-Kristiina Mikkonen sd
Timo Suhonen sd
Juha Viitala sd
Mika Lintilä cent

Lagmotion LM 40/2024 rd

Aleksi Jäntti saml
Tere Sammallahti saml
Ville Kaunisto saml
Petri Honkonen cent
Terhi Koulumies saml
Sari Sarkomaa saml
Markus Lohi cent
Hanna Räsänen cent
Jessi Jokelainen vänst
Ville Väyrynen saml
Timo Heinonen saml
Pinja Perholehto sd
Hanna Holopainen gröna
Suna Kymäläinen sd
Maaret Castrén saml
Henrik Wickström sv
Matias Mäkynen sd
Jukka Kopra saml
Pia Hiltunen sd
Atte Kaleva saml
Sofia Virta gröna
Mari-Leena Talvitie saml
Bella Forsgrén gröna